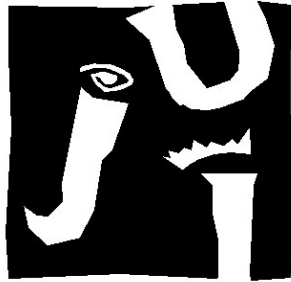

GUIA DE COMPRA VERDA PER A PRODUCTES D'OFICINA

UNIVERSITAT
JAUME • I

OFICINA DE PREVENCIÓ I GESTIÓ MEDIAMBIENTAL
VICERECTORAT D'INFRAESTRUCTURA I PAS

PRESENTACIÓ

La conservació de l'entorn i la protecció del medi ambient és cosa de tots. Si bé, en parlar de la degradació ambiental quasi sempre fem referència a l'impacte que hi tenen la indústria o el transport, no hem de perdre de vista que l'activitat diària de cadascú al lloc de treball també té, en major o menor mesura, efectes sobre el medi ambient. Per aquest motiu, tots podem contribuir a millorar el nostre entorn mitjançant un comportament correcte i respectuós amb el medi ambient al nostre treball.

A més, la Universitat Jaume I, amb un clara vocació de servir a la societat, que queda ben clara, als seus Estatuts: «... la formació integral dels seus membres per participar al progrés de la societat...» (article 4 dels Estatuts de l'UJI), no ha de limitar-se a formar persones a les aules, ja que aquest progrés de la societat només es pot aconseguir des d'un comportament respectuós amb la natura i el medi ambient. Per tant, ha de ser un exemple i actuar de manera coherent amb aquests principis.

Per això, amb l'edició d'aquesta guia es pretén oferir a la comunitat universitària, i més concretament als responsables de compres de tot tipus de material d'oficina, una sèrie de recomanacions o consells que han de fer que l'impacte ambiental, derivat de l'activitat diària del treball a les oficines i despatxos, siga mínim.

A continuació, us presentem una sèrie de criteris generals per a les compres de material d'oficina, i després s'indicaran criteris particulars per a cada tipus de material. No obstant, aquests criteris generals són aplicables a les compres de qualsevol tipus de productes i, si se segueixen aquestes recomanacions, es farà d'un mode ambientalment correcte.

Criteris generals de compra respectuosa amb el medi ambient

En primer lloc ens hem de fer dues preguntes:

El que hem de comprar és realment necessari? Hem d'assegurar-nos que el que volem comprar és necessari i que no tenim cap altre objecte o aparell que pugui fer aquesta funció.

Quina quantitat necessitem? Hem de comprar només el que necessitem. Està molt bé beneficiar-nos d'un estalvi econòmic per comprar grans quantitats, però cal assegurar-se que tot el que comprem és necessari i que no es farà malbé abans d'utilitzar-lo.

Una vegada contestades aquestes preguntes, cal tindre en compte una sèrie de criteris com ara:

- Escolliu productes amb embalatge retornable o reutilitzable, i sempre que utilitzen la menor quantitat d'embalatge possible.
- Escolliu productes amb un llarg període de vida útil.
- Escolliu productes que no continguin substàncies perilloses o, si en tenen, amb la menor perillositat possible.
- En aparells que consumeixen aigua o energia, escolliu sempre els de menor consum.
- Escolliu productes elaborats a partir de matèries primeres reciclades i, si no és possible, elaborats amb matèries reciclables.
- En productes elaborats amb diferents tipus de materials, escolliu els que siguen fàcilment separables, per facilitar-ne el reciclatge.

PAPER: FULLS I ALTRES PRODUCTES

Introducció

En aquesta categoria s'inclou el paper que s'utilitza en impressores, faxos, fotocopiadores i per escriure a mà. També s'inclou ací el paper amb capçalera, així com tot tipus de sobres, targetes de visita, invitacions i anuncis, llibretes, etc.

Entre la variada oferta existent d'aquests productes, podem trobar-los fabricats a partir de fibres reciclades procedents de paper vell, o bé de fibres verges procedents d'arbres tallats a boscos que, tanmateix, poden ser boscos gestionats sosteniblement o no.

Consells/criteris de compra

Escolliu paper fabricat amb matèries primeres reciclades.

En cas de comprar paper blanc, és preferible que utilitzeu paper TCF (procés de blanquejat sense clor) i, si no pot ser, paper ECF (blanquejat sense clor elemental, però amb diòxid de clor).

Si el paper no està fabricat a partir de matèries reciclades, escolliu paper fabricat amb fusta procedent de boscos amb una gestió sostenible.

Els sobres, targetes de visita, invitacions, saludes, etc. que siguin sempre de paper reciclat, així com les llibretes per prendre notes i paper per escriure a mà (per exemple, els fulls que es reparteixen als estudiants per a exàmens).

Finalment, procureu que els productes que porten el paper (tinta, adhesiu, etc.) que siguin de baixa toxicitat.

Utilització i eliminació

Utilitzeu sempre el paper per ambdues cares. Els fulls impresos només per una cara es poden utilitzar com a esborranys per l'altra.

Imprimiu només els documents realment necessaris. Eviteu imprimir correus electrònics sistemàticament.

Utilitzeu el correu electrònic sempre que siga possible; eviteu enviar missatges i documents impresos.

Per al correu intern, utilitzeu sempre sobres multi usos.

Utilitzeu els contenidors de paper reciclat per eliminar el paper que ja no té cap utilitat.

Separau sempre els components plàstics o metàl·lics (tapes, grapes, etc.) quant llanceu llibretes, documents, etc. als contenidors de paper.

ARXIVADORS I MATERIAL DE CLASSIFICACIÓ

Introducció

S'inclouen en aquesta categoria tots els productes destinats a arxivar i a ordenar la documentació, com ara arxivadors, caixes, subcarpetes, definitius, fundes, etc.

Aquests productes solen ser de cartó o plàstic quasi sempre, encara que moltes vegades incorporen altres materials, bàsicament metàl·lics (clips, reblons, grapes, etc.) que dificulten el reciclatge.

Consells/criteris de compra

Pel que fa als productes de cartó (arxivadors, carpetes, caixes, etc.) escolliu-los sempre reciclats.

Si aquests productes no han estat fabricats a partir de matèries reciclades, que siguin de fusta procedent de boscos amb gestió sostenible.

Pel que fa als productes plàstics, com fundes, dossiers, etc., que siguin de polipropilè (PP) ja que és un producte lliure de clor.

Si és possible, eviteu comprar productes amb diversos materials que dificulten el posterior reciclatge.

Utilització i eliminació

Utilitzeu només els elements d'arxiu necessaris.

Reutilitzeu els elements d'arxiu tantes vegades com siga possible (per exemple, utilitzeu caixes per guardar documents antics i reetiqueteu els arxivadors per tornar a utilitzar-los); utilitzeu-los racionalment.

A l'hora de eliminar-los, utilitzeu el contenidor corresponent per a la recollida selectiva (plàstic o paper/cartó), i separeu sempre els components metàl·lics que tinguen.

PILES

Introducció

En aquesta categoria podem incloure totes les piles i bateries que calen per al funcionament de molts aparells de l'oficina, com ara calculadores, càmeres digitals, teclats i ratolins sense cable, telèfons mòbils, etc.

Aquestes piles i bateries contenen, en la composició, metalls pesants contaminants, que poden arribar a convertir-se en contaminants molt perillosos per al medi ambient, si no es gestionen adequadament.

Consells/criteris de compra

Si és possible, compreu productes solars o que funcionen amb corrent elèctric en comptes dels que funcionen a piles (per exemple: calculadores y rellotges solars).

Utilitzeu, sempre que siga possible, piles recarregables en comptes de les d'un sol ús.

Eviteu la utilització de piles amb mercuri.

Utilització i eliminació

Apagueu els aparells quan no s'usen. Així, la pila ens durarà mes.

A l'hora de desfer-vos de les piles, llanceu-les al contenidor adequat per a cada tipus de pila. Una mala gestió d'aquests residus pot arribar a ser molt contaminant.

TÒNERS I CARTUTXOS DE TINTA

Introducció

S'inclouen en aquesta categoria tots els cartutxos i els tòners que s'utilitzen diàriament a les impressores, fotocopiadores i faxes, tant els de tinta líquida per a equips d'injecció, com els de pols de tòner per a equips làser.

Consells/criteris de compra

Utilitzeu tòners no originals, dels anomenats reciclats o compatibles, ja que estan fabricats, total o parcialment, a partir de components d'altres cartutxos originals ja utilitzats.

Són preferibles els cartutxos que s'han revisat i als quals s'han substituït les peces defectuoses als que només s'han reomplert.

Utilització i eliminació

No imprimiu més que el que siga necessari, estalviareu tòner.

Una vegada el tòner s'ha esgotat, dipositeu-lo al contenidor adequat per gestionar-lo.

CD, DVD, DISQUETS

Introducció

S'inclouen en aquesta categoria tots els sistemes d'emmagatzematge de dades en format digital, com ara disquets, discos compactes, DVD, etc.

Consells/criteris de compra

Abans de comprar disquets nous, reviseu els vells i formateu els que tenen informació que ja no necessiteu, per tal de tornar-los a utilitzar.

A l'hora de comprar sistemes d'emmagatzematge digital, tant CD com DVD, és preferible comprar-los del tipus RW, ja que es poden reutilitzar moltes vegades.

Utilització i eliminació

Per portar una presentació, unes transparències per a classe, uns documents per a una reunió, etc., utilitzeu el clauer de l'UJI. En cas que la documentació no càpiga al clauer, utilitzeu sempre CD o DVD regravables, ja que es poden reutilitzar nombroses vegades.

Quant graveu un CD o un DVD no regravable, procureu utilitzar tota la capacitat que tinga per tal d'aprofitar tots els recursos d'emmagatzematge.

Una vegada els disquets, CD i DVD ha quedat inservibles, dipositeu-los als contenidors de residus informàtics per garantir una correcta gestió d'aquests.

Els embalatges dels CD i dels DVD cal llançar-los al contenidor adequat, és a dir: al contenidor groc, les caixetes i embalatges plàstics i, al blau, les caixes de cartó.

EQUIPS ELECTRÒNICS D'OFICINA

Introducció

A aquesta categoria pertanyen tot tipus d'equips electrònics que es poden trobar a una oficina, com ara l'ordinador, calculadora, impressora, fax, etc.

Aquests equips presenten un problemàtica molt concreta, atès que cada vegada les prestacions que ofereixen, queden obsoletes en terminis de temps més curts. Es generen, així, importants quantitats de residus. A més, són grans consumidors d'energia mentre funcionen.

Consells/criteris de compra

Com a recomanacions generals, compreu sempre aparells de baix consum energètic ja que, entre equips aparentment iguals i amb prestacions semblants, es poden trobar grans diferències de consum d'electricitat.

És millor comprar equips realitzats a partir de materials reciclats.

Abans de comprar disquets nous, cal revisar els vells i formatar els que tenen informació que ja no necessitem, per tornar-los a utilitzar.

A l'hora de comprar sistemes d'emmagatzematge digital, tant CD com DVD, és preferible comprar-los del tipus RW, ja que es poden reutilitzar moltes vegades.

Utilització i eliminació

Per portar una presentació, unes transparències a classe, uns documents a una reunió, etc., utilitzeu el clauer de l'UJI. En cas que la documentació no càpiga al clauer, utilitzeu sempre CD o DVD regravables, ja que es poden reutilitzar nombroses vegades.

Quant graveu un CD o DVD no regravable, procureu utilitzar tota la capacitat del disc per aprofitar tots els recursos d'emmagatzematge.

Una vegada els disquets, CD i DVD han quedat inservibles, cal dipositar-los als contenidors de residus informàtics per garantir-ne una correcta gestió.

Els embalatges de CD i DVD cal llançar-los al contenidor adequat, és a dir, al contenidor groc, les caixetes i embalatges plàstics i, al blau, les caixes de cartó.

MATERIAL DIVERS D'ÚS DIARI

Introducció

Inclourem ací tot tipus de material d'ús diari que, cada volta, i degut principalment als ordinadors, s'utilitza menys. Estem parlant de llapis, bolígrafs, retoladors, correctors de text, adhesius, etc.

Aquests productes, principalment els d'escriptura, solen estar formats per una barreja de materials (plàstic i metall) i, de vegades, estan tractats amb pigments que contenen metalls pesants.

D'altra banda, les coles i adhesius solen tindre envasos de plàstic (molt sovint PVC) i contenen dissolvents orgànics i altres productes tòxics.

Consells/criteris de compra

És preferible utilitzar els llapis i bolígrafs recarregables que els d'un sol ús. Així, evitarem generar residus.

Els llapis tradicionals, és millor comprar-los de fusta sense lacar.

Eviteu la compra de productes adhesius, demaneu només els que siguin necessaris.

Les millors cintes adhesives (*cello*) són les d'acetat de cel·lulosa front a les de polipropilè (PP), i per descomptat, eviteu sempre les de PVC.

Els correctors d'escriptura líquids porten dissolvents, de manera que és preferible la cinta correctora front al corrector líquid de pinzell.

Pel que fa als adhesius i coles, cal tindre molta cura amb les coles ràpides, ja que solen ser molt tòxiques i enganxen molta ràpidament qualsevol superfície, fins i tot la pell.

Eviteu, sempre que siga possible, comprar productes amb barreja de materials, per facilitar-ne el reciclat.

Com sempre, si els productes són de plàstic, eviteu els fabricats amb PVC.

Utilització i eliminació

Els residus d'aquests productes cal dipositar-los als contenidors de recollida selectiva corresponent (plàstic, paper/cartó).

Les coles i adhesius poden ser residus perillosos, especialment els que duen el símbol de perill a l'envàs. Per tant, per desfer-se d'aquests cal posar-se en contacte amb l'Oficina de Prevenció i Gestió Mediambiental.

MOBILIARI D'OFICINA

Introducció

S'inclou en aquesta categoria tot tipus de mobiliari que pot haver-hi a una oficina, des de taules, cadires o armaris fins a perxers, cortines, taulers d'anuncis, etc.

Consells/criteris de compra

En primer lloc, evidentment, compreu només allò que siga necessari, i intenteu utilitzar altres mobles abans de comprar-ne de nous.

En el mobiliari, a més de complir amb els criteris ergonòmics corresponents, cal tindre en compte:

Sempre que es tracte de mobiliari de fusta, assegureu-vos que els mobles estan realitzats amb fusta provinent de boscos gestionats sosteniblement.

En mobiliari fabricat amb altre tipus de materials, com plàstic o metall, busqueu que estiguen fets amb matèries primeres que siguen reciclades.

Les cortines, fundes i resta de materials tèxtils, és preferible que estiguen fabricats amb material natural abans que sintètic, i si les cortines/persianes són de plàstic, cal evitar els plàstics clorats.

Finalment, si heu de comprar un moble realitzat amb fusta tropical, assegureu-vos que estiga certificada, ja que, d'altra manera, aquesta fusta és molt probable que procedisca d'una tala il·legal.

Utilització i eliminació

A l'hora de desfer-vos de qualsevol tipus de mobiliari que siga totalment inutilitzable, cal gestionar-lo com a residu, i enviar cada fracció (fusta, plàstic, metall, etc.) a reciclar per tal de poder recuperar els materials.

No obstant, si el mobiliari que cal canviar encara pot resultar útil, és preferible guardar-lo per si es pot utilitzar a algun altre lloc de la Universitat.

ETIQUETAT ECOLÒGIC

Una altra manera de comprar productes respectuosos amb el medi ambient és escollir els que presenten algun segell de caràcter ambiental, atorgat per un organisme oficial de reconegut prestigi. Aquests productes indiquen que són productes en els que s'ha tingut en compte la variable ambiental durant el procés de disseny i fabricació, de manera que, durant aquestes dues etapes i posteriorment durant la utilització i finalment eliminació, l'impacte d'aquests productes sobre el medi ambient s'ha minimitzat. No obstant això, cal tindre cura amb aquest etiquetatge que, en ocasions, pot resultar enganyós i ser només una tretxa publicitària.

A continuació, es mostren algunes de les etiquetes i segells ambientals més comuns, atorgats per organismes oficials i de prestigi reconegut.

FSC. L'emet el *Forest Stewardship Council*. És un certificat que s'aplica a la fusta i els productes de fusta, i garanteix la procedència de boscos gestionats correctament des del punt de vista ambiental, i també social i econòmic.

Energy Star. L'emet l'Agència de Protecció Mediambiental (EPA) dels EUA. Fa referència a l'eficiència energètica d'aparells electrònics, com ara ordinadors, pantalles, impressores i tota mena d'electrodomèstics. Aquesta eficiència s'identifica amb un codi de lletres de la A a la G on la lletra A correspon als aparells mes eficients.

Cigne Nòrdic. Etiqueta conjunta del països nòrdics (Islàndia, Finlàndia, Noruega, Suècia i Dinamarca) per a empreses que operen a aqueixos països. És prou habitual veure-la al paper.

Àngel Blau. L'emet conjuntament l'Agència Federal Ambiental d'Alemanya i l'Institut Alemany de Qualitat i Certificació. Està referida al compliment d'uns criteris ambientals, prèviament establerts per un jurat independent. Com l'anterior, és molt comú veure-la al paper

Etiqueta Ecològica Europea. Creada per evitar la proliferació de senyals diferents a cada país. S'assigna a productes que compleixen amb una sèrie de criteris mediambientals molt rigorosos, prèviament establerts, i estan en perfecte estat per consumir-los. També hi ha altres a nivell estatal com la "NF-Mediambiental" francesa, "l'Arbre per la protecció mediambiental" austríac, inclús a nivell autonòmic com el "Distintiu de garantia ambiental" de la Generalitat de Catalunya

Cercle de Moebius. És, possiblement, el segell identificatiu més usat. Indica que el producte que el porta està fabricat amb material reciclat, o que es pot reciclar.